

28.5.2024

Niemelän koulun vastine palveluverkkoselvitystyön tuloksiin

Niemelän koulu on hyvin toimiva yksisarjainen alakoulu. Lapsille koulumme on turvallinen paikka opetella asioita ja elämisen taitoja. Lapsi voi tulla aamuisin kouluun varmana siitä, että aikuisilla on hänelle aikaa. Koulurakennus on hyvässä opetustyöhön soveltuvassa kunnossa ja luokkien varustelutaso on hyvä. Koulumme sisätilat on muutaman viime vuoden aikana pintaremontoitu. Myös digitekniikkaan on satsattu. Luokissa on hyvin toimiva älytaulutekniikka, jollaista ei löydy moneltakaan Ylivieskan alakoululta. Koulun piha toimii välituntiliikkumisen lisäksi mainiona lähiliikuntapaikkana iltakäyttäjille. Koulun pihapiiristä löytyy Kyläyhdistyksen aikaansaama Kustin kyläpuisto, mistä grillikatoksen lisäksi löytyy kiipeilyteline, pihakeinuja ja liukumäki. Kyläläisten voimannäyttönä koulun pihalle saatiin pihapelikaukalo, jossa mm. sählyä ja koripalloa on hyvä pelata. Lisäksi koulun rannassa on Niemelän kylänäyttelijöiden kesäteatteri, jossa saimme viettää tänäkin keväänä ikimuistoisen kevätjuhlan täyden katsomon edessä.

Koulumme on hyvä ympäristö myös työntekijöilleen. Viimeisimmän TYHY-tutkimuksen mukaan meillä on monella mittarilla tarkasteltuna Ylivieskan koulujen parhaiten toimiva työyhteisö.

Esittelemme huomioitamme palveluverkkoselvitykseen seuraavassa:

1. Oppilasmäärän väheneminen

Ennuste on, että lasten määrä pienenee mentäessä lähemmäs vuotta 2030. Tämä ilmiö on valtakunnallinen ja koskettaa myös Ylivieskaa. Näiden tietojen mukaan koulumme oppilasmäärä pysyttelee kuitenkin nykyisellään, tai se jopa kasvaa, vielä kahden vuoden ajan. Olemme oppilasmäärältään täysin elinvoimainen koulu ainakin syksyyn 2028 asti, jolloin oppilasmäärämme ennusteen mukaan on 76. Tämän jälkeenkin oppilasmäärän väheneminen on maltillista. Tässä vaiheessa voisi olla järkevää miettiä yhden yhdysluokan perustamista.

Kysymme aiheellisesti, onko järkeä sulkea oppilasmäärältään elinvoimainen ja koulurakennuksen osalta täysin toimiva yksikkö?

Ylivieskan kaupungissa voitaisiin olla kaukaa viisaita. Järkevää olisi seurata tilannetta ja tarkkailla syntyvyyttä pidemmällä aikavälillä sekä tarkastella koulujen lakkauttamisesta aiheutuvia ongelmia ja negatiivisia vaikutuksia perusteellisesti. Jos luokkakoot vastaanottavilla kouluilla kasvatetaan ylisuuriksi, ei tarvitse olla kummoinenkaan ennustaja ymmärtääkseen, mihin se johtaa. Lasten ja nuorten pahoinvointi kasvaa. Tämän jälkeen meillä on yhä enemmän lapsia, jotka tarvitsevat selviytyäkseen moninaisia tukitoimia. Miten käy opettajien ja ohjaajien jaksamisen? Lisäksi on paljon asioita, joita emme osaa edes ajatella. Voidaan kysyä, mihin tämä kaikki johtaa ja mitä tämä kaikki maksaa?

2. Koulurakennus on tulevaisuudessa liian suuri oppilasmäärään nähden

Selvityksessä on jätetty liikuntasalit tilastoinnin ulkopuolelle. Ikään kuin liikuntasalien siivous, ylläpito ja lämmitys eivät aiheuttaisi kustannuksia. Tämä vääristää tulosta. Ovathan salit paitsi pinta-alaltaan suuria ja myös tilavuudeltaan vieläkin suurempia. Näin koulut, joissa on suuret liikuntasalit, näyttävät selvityksessä taloudellisemmilta kuin todellisuudessa ovat. Olisi kiinnostavaa nähdä, millaisia pylväitä syntyisi, jos sama asia tutkittaisiin käyttämällä koulujen kaikkien tilojen tilavuutta. Koulurakennuksemme on joka tapauksessa kustannustehokkaampi kuin selvityksestä käy ilmi.

Lisäksi tiloissamme on sellainen optio, että mikäli ennuste toteutuisi ja oppilasmäärä pienentyisi, voisimme siirtyä yhdysluokkaopetukseen, jolloin pystyisimme pienentämään ylläpidettävää pinta-alaa. Vuosien varrella koulun päädyssä olleet asuntolatilat on remontoitu opetuskäyttöön, kun on perustettu uusia opetusryhmiä. Siirtämällä opetus takaisin pelkästään "vanhan" koulun puolelle, pystytään säästämään lämmityksestä, siivouksesta ja ylläpidosta. Näin ollen tilojen todellinen kustannus ei ole tulevaisuudessa läheskään sama kuin laskennallinen kustannus.

Niemelän koulu voisi olla myös oppilaita vastaanottava koulu. Tämä tarjoaa joustovaraa, mikäli keskustan tiheää kouluverkkoa aletaan purkamaan. Yhden keskustan koulun lakkauttaminen ei lisää kuljetuskustannuksia, koska keskustan alueen lapsista ei syntyisi kuljetuskustannuksia, jos heidät voitaisiin sijoittaa keskustan alueen kouluihin? Olisi järkevää tarkastella myös oppilaaksiottoalueita. Niemelän kouluun voisi ohjata oppilaita Rannan ja Taanilan suunnilta ilman kuljetuskustannuksia.

3. Koulunvaihtojen määrä

Selvitykseen on otettu mukaan myös inhimillinen näkökulma. Hyvä niin. On pyritty huomioimaan se, että lapsi ei joutuisi vaihtamaan koulua kuin kerran. Onko tämä pääsyy sille, että koulumme on lakkautuslistan kärkipaikalla?

Emme toivo minkään koulun lakkauttamista tällä aikataululla. Koulujen lakkauttamisesta puhuttaessa ei kuitenkaan voida välttyä koulujen vertaamiselta. Lakkautettavien koulujen listalla ovat Niemelän koulu (2025), Ojakylän koulu (2028), Rahkolan koulu (2028) ja Päivärinnan koulu (2029). Tarkasteltuamme Niemelän ja Ojakylän koulujen nykyisiä ja tulevia oppilasmääriä, meitä ihmetyttää koulujen lakkauttamisjärjestys. Eikö helpompaa olisi sijoittaa Ojakylän koulun 60 oppilasta Niemelän koulun 86 oppilaan sijaan? Näin toimien Niemelän koulu voisi olla myös yksi vastaanottavista kouluista. Kun lakkautettavan koulun oppilaiden sijoittaminen suunnitellaan järkevästi ja huolella, niin jokaiselle lapselle tulee vain yksi koulunvaihdos alakoulun aikana.

4. Korjausvelka 2,8 miljoonaa

Mistä tämä luku on saatu? Korjattaisiinko kouluamme tuolla summalla lähivuosina oikeasti? Kyse on laskennallisesta, ei todellisesta säästöstä. Mielestämme selvitystyöhön kuvaus (taulukko 5.) koulumme kunnosta on merkittävästi virheellinen. Koulumme on hyvässä kunnossa, eikä se tarvitse lähivuosina remontteja ollenkaan. Pääsisimme helposti esimerkiksi vuoteen 2028 tällaisenaan. Parhaiten rakennusten todellisen kunnan voi todeta vieraillemalla kouluilla. Ylivieskassa ei ole kovinkaan montaa koulua, jossa homeelle altistuneet henkilöt pystyvät työskentelemään. Koulumme on yksi niistä. Miksi koulurakennusten kuntoa ei ole otettu selvityksessä huomioon, kun puhutaan koulujen lakkauttamisjärjestyksestä?

5. Oppilaat mahtuvat muihin kouluihin.

Erittäin ylioptimististen laskelmien perusteella 86 oppilastamme sijoitettaisiin niin, että oppilaista 2/3 menisi Rannan kouluun. Ratkaisu ei palvele ketään, sillä eiväthän he todellisuudessa sinne mahdu. Kiinnitättehän huomiota Rannan koulun luokkakokoihin ja Rannan koulun tekemään vastineeseen asiasta.

6. Lopuksi

Kun näitä toimia mietitään, muistaako kukaan olla huolissaan lasten ja nuorten henkisestä hyvinvoinnista ja opettajien jaksamisesta? Varsinkin näinä aikoina kouluilla tehdään koko

yhteiskunnan kannalta hyvin merkittävää työtä. Meillä kaikilla on tuoreessa muistissa Vantaan kouluampuminen sekä Kaisaniemen koulupuukotus. Nämä ovat ne näkyvimmit lasten ja nuorten pahoinvointiin liittyvät asiat, mutta valitettavasti ne ovat vain pisara meressä.

Laskelmissa eivät näy ne kustannukset, jotka aiheutuvat siitä, että luokkakoot kasvavat. Uskomme, että pelkkiä laskennallisia seikkoja tarkastelemalla ja luoden mahdollisimman suuria kouluyksiköitä, aiheutetaan isoja ongelmia tulevaisuuteen. Olisikin tärkeää pohtia vaikutuksia pitkällä aikavälillä eikä vain lähivuosien tilinpäätöksiin peilaten.

Toivomme päättäjien tutustuvan esitettyihin tietoihin. Miksi lakkauttaa oppilasmäärältään elinvoimainen ja kunnoltaan hyvä koulu? Toivomme, että te päättäjät vierailisitte kouluilla, jotta saisitte mahdollisimman hyvän käsityksen esimerkiksi koulurakennusten kuntoon liittyen.

Kaupunki on tilannut selvitystyön riippumattomalta taholta. Tutkimukseen annetut reunaehdot ja laskennalliset arvot ovat kuitenkin sellaiset, että tuloksia on syytä tarkastella kriittisesti ottaen huomioon paikallistoimijoiden näkemykset ja perustelut. Laskennalliset säästöt eivät ole todellisia säästöjä.

Ymmärrämme, että tässä tilanteessa te päättäjät olette vaikeiden päätösten edessä. Näiden viiden seikan lisäksi haluamme tuoda esille, että lakkauttamalla koulumme rikotaan pysyvästi jotakin hyvää ja toimivaa. Kun koulullamme käy vieraita, he lähes poikkeuksetta nostavat esille, kuinka koulullamme vallitsee hyvä tunnelma ja oppilaat nousevat positiivisella tavalla esille kohteliaalla käytöksellä ja välittömällä olemuksellaan. Niemelän koulu näyttäytyy siis myös ulkopuolisille tahoille hyvänä yksikkönä työskennellä ja koululaisille kasvaa.

Niemelän koulun henkilökunta

Ari Saastamoinen, luokanopettaja/koulunjohtaja

Päivi Törmikoski, luokanopettaja/varajohtaja

Maija Laurila, luokanopettaja/erityisopettaja

Tomi Leskelä, luokanopettaja

Anu Jämsä, luokanopettaja

Kati Jylhä, luokanopettaja

Susanna Pirttikangas, erityisopettaja

Saara Herrala, englanti, ruotsi

Maarit Mykkänen, kk-ohjaaja

Ninetta Haapala, kk-ohjaaja

Katriina Taipale, kk-ohjaaja